

โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

เพื่อเป็นการร่วมเฉลิมฉลองในวโรกาสมหามงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจึงได้มอบหมายให้ศูนย์วิจัยและศูนย์บริการฯ ทุกแห่งจัดทำ แปลงสาธิตการปลูกหญ้าแฝกเพื่อขยายพันธุ์และแพร่พันธุ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ หน่วยงานละประมาณ ๑ ไร่

๒. การสนองพระราชดำริ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

ศูนย์วิจัยพืชและศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฯ ของกรมวิชาการเกษตร จัดทำแปลงสาธิตการปลูกหญ้าแฝกเพื่อขยายพันธุ์และแพร่พันธุ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ หน่วยงานละประมาณ ๑ ไร่

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- ๑) เพื่อศึกษาการใช้หญ้าแฝกและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินในแปลงปลูกพืช
- ๒) เพื่อขยายผลการดำเนินงานไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของหญ้าแฝกในด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ

๓) เพื่อเป็นแปลงสาธิตให้เกษตรกรและผู้สนใจได้ศึกษาหาความรู้

๓.๒ วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

- ๑) เพื่อศึกษาการใช้หญ้าแฝกและป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินในแปลงปลูกพืช
- ๒) เพื่อขยายผลการดำเนินงานไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของหญ้าแฝกในด้านอนุรักษ์ดินและน้ำ

๓) เพื่อเป็นแปลงสาธิตให้เกษตรกรและผู้สนใจได้ศึกษาหาความรู้

๔. เป้าหมาย

พื้นที่ ๗ จังหวัด ภาคใต้ตอนล่าง (จังหวัดสงขลา ตรัง พัทลุง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

๕.๑ หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ : กรมส่งเสริมการเกษตร

๕.๒ หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ๑) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๘ จังหวัดสงขลา
- ๒) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา
- ๓) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง
- ๔) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรตรัง
- ๕) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปัตตานี

๖) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรยะลา

๗) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส

๖. งบประมาณ

๖.๑ งบปกติกรมวิชาการเกษตร (ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ)

๖.๒ งบอื่นๆ (ถ้ามี) -

๗. ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมศึกษา/ทดสอบ

แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการรื้อแปลงปลูกเก่าและดำเนินการปลูกใหม่ รวมทั้งได้มี การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงหญ้าแฝกอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๑ ไร่ ตามแผนการปฏิบัติงาน ได้แก่ การใส่ปุ๋ย การกำจัดวัชพืช การแยกหน่อ การปลูกซ่อม ฯลฯ และได้มีการถ่ายทอดให้ความรู้เกี่ยวกับการปลูกและ การปฏิบัติดูแลรักษาหญ้าแฝก ตลอดจนให้เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปที่เข้ามาอบรมศึกษาดูงานในศูนย์ฯ ได้เล็งเห็นถึงความ สำคัญและประโยชน์ของหญ้าแฝก รวมทั้งมีการสนับสนุนหน่อพันธุ์เพื่อเป็นการขยายพื้นที่ปลูกต่อไป

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑) เป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษาหญ้าแฝก รวมทั้งเป็นแหล่งขยายพันธุ์และกระจายพันธุ์ ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป

๒) การปลูกหญ้าแฝกช่วยให้ดินในบริเวณที่ปลูกมีความชุ่มชื้น รักษาสภาพแวดล้อม และอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสามารถป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

๙. ปัญหา / อุปสรรค

ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานโครงการฯ

ภาพ / กิจกรรม

โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การจัดทำแปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต